

Sygn. akt II ZIZ 17/22

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół

w sprawie **J. T.** – prokuratora Prokuratury Rejonowej w W.
na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 22 lutego 2023 r.
kwestii oświadczenia prokurator J. T. z dnia 14 lutego 2023 r. o cofnięciu zażalenia
jej obrońcy – adwokata S. S. z dnia 17 marca 2022 r. złożonego na postanowienie
Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2022 r., sygn. akt I DI 8/22, o umorzeniu
postępowania w sprawie zezwolenia na pociągnięcie J. T. – prokuratora
Prokuratury Rejonowej w W., do odpowiedzialności karnej za czyn objęty
wnioskiem Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej A. G. z
dnia 25 stycznia 2022 r., sygn. akt PK XIV Ds. [...]

p o s t a n o w i ł

pozostawić bez rozpoznania zażalenie adwokata S. S. – obrońcy
J. T. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w W., złożone przez niego
na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2022 r., sygn.
akt I DI 8/22.

UZASADNIENIE

W dniu 20 lutego 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo z dnia 14 lutego 2023 r. J. T. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w W., w którym zawarte jest jej oświadczenie o cofnięciu zażalenia złożonego przez jej obrońcę na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2022 r., sygn. akt I DI 8/22 (k. 83).

Zganie z art. 135 § 14 i art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, do postępowania w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie

prokuratora do odpowiedzialności karnej w zakresie nieunormowanym przepisami tej ustawy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego – dalej powoływana jako k.p.k.

Z kolei k.p.k. nie zawiera przepisu, który ustanawiałby regułę w kwestii odwołałości czynności procesowych stron. W doktrynie procesu karnego pojawił się pogląd, iż co do zasady strona swego oświadczenia procesowego nie może odwołać, a wyjątki od tej zasady są wyraźnie wskazane w ustawie procesowej. Inni z kolei wskazują, że oświadczenia woli uczestników procesu mogą być cofnięte do czasu ich załatwienia, o ile ustawa nie wprowadza ograniczenia w tej mierze lub nie występują okoliczności uniemożliwiające odwołanie czynności (por. np. S. Śliwiński, *Proces karny przed sądem powszechnym. Zasady ogólne*, Warszawa 1948, s. 430, W. Daszkiewicz, *Proces karny. Część ogólna*, Poznań 1996, s. 237, I. Nowikowski, *Zagadnienie odwołałości czynności stron w projekcie kodeksu postępowania karnego*, w: T. Bojarski, E. Skrętowicz (red.), *Problemy reformy prawa karnego*, Lublin 1993, s. 322 – 323, B. Janusz – Pohl, w: P. Wiliński (red.), *Polski proces karny*, Warszawa 2020, s. 184 – 187). W uzasadnieniu uchwały składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 1975 r., sygn. akt VI KZP 44/74, przyjęto istnienie zasady, iż oświadczenie woli stron może być skutecznie cofnięte, aż do czasu wydania opartego na nim rozstrzygnięcia, jeżeli ustawa nie wprowadza wyraźnego odmiennego ograniczenia (OSNKW 1975, z. 3 – 4, poz. 34). Trafnie wskazuje I. Nowikowski, że cyt., Brak w k.p.k. przepisu ogólnego, przewidującego regułę odwołałości, nie jest przeszkodą do przyjęcia owej reguły w odniesieniu do czynności procesowych stron, polegających na składaniu oświadczeń woli. Kwestię odwołałości tych czynności należy łączyć z fakultatywnością jej dokonania przez stronę. Tylko w sytuacji, gdy uczestnik procesu korzysta z autonomii woli w zakresie podjęcia decyzji odnośnie do dokonania czynności, jest on władny uchylić się od skutków czynności, bowiem do jej przedsięwzięcia nie był zobligowany przez prawo procesowe. Jeżeli dokonanie czynności przez stronę byłoby w konkretnej sytuacji obligatoryjne, to wówczas w zasadzie nie byłoby możliwości cofnięcia czynności” (cyt. I. Nowikowski, *Odwoływalność czynności procesowych stron w polskim procesie karnym*, Lublin 2001, s. 57).

W realiach niniejszej sprawy wskazać trzeba, iż stosowane odpowiednio w postępowaniu w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej przepisy k.p.k., zawierają unormowanie art. 431 k.p.k. zezwalające na cofnięcie środka odwoławczego. Zatem prokurator, wobec którego oskarżyciel złożył wniosek o zezwolenie na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej może cofnąć wniesione na jego korzyść zażalenie z wyjątkiem sytuacji, gdy taki środek odwoławczy złożył oskarżyciel publiczny lub zachodzi wypadek przewidziany w art. 70 k.p.k. Przepis art. 432 k.p.k. podaje przeszkody do skutecznego cofnięcia środka odwoławczego (art. 439 k.p.k. oraz art. 440 k.p.k.). Wskazać należy, że w sprawie II ZIZ 17/22 (aktualna sygnatura sprawy I DI 8/22), Sąd Najwyższy nie stwierdził by zachodziła jakakolwiek z przyczyn wymienionych w art. 439 k.p.k., czy rażąca niesprawiedliwość zaskarżonego postanowienia, albowiem za taką nie można uznać błędnego powołania w nim art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k., zamiast przepisu art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.

W tej sytuacji z mocy art. 432 k.p.k. w zw. z art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, wobec niestwierdzenia przeszkód do skutecznego cofnięcia przez J. T. zażalenia jej obrońcy - adwokata S. S. złożonego na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2022 r., sygn. akt I DI 8/22, o umorzeniu postępowania w sprawie zezwolenia na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej, Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie